

Oppdrag Øystesefjella nasjonalpark

Øystese, 4. april 2022, grunneigarmøte på Kvam ungdomsskule
Miljødirektør Kjell Kvingedal

Statsforvaltaren i Vestland

05.04.2022

Hornelen

Masfjordfjella

Øystesefjella

Formål med møte i dag 4. april 2022

Orienterer grunneigarar i Kvam, Samnanger og Vaksdal kommunar om oppdraget

Oppdragsbrevet vart oversendt ordførarane i byrjinga av februar

Innleie til ein vidare prosess om lokal aksept

Fakta grunnlag om verneverdiane og kunnskapen vi har om Øystesefjella

Innhaldet i etappane i ein verneprosess og erfaringar frå andre

05.04.2022

Kort tidslinje

Oppdrag frå Klima- og miljødirektoratet til Miljødirektoratet
2. november 2020 om ein ytterligere fagleg vurdering av anbefalte
område i kategori nasjonalpark

Lokal aksept frå berørte kommunar er ein viktig forutsetning

Basert på foreløpig tilbakemelding ga Miljødirektoratet sin tilråding til
Klima- og miljødepartementet 7. april 2021 – digitalt møte i februar

I brev 9. september 2021 ber Klima- og miljødepartementet
Miljødirektoratet om vidare arbeid

Formålet med vern av område

Oppfylle det nasjonale målet om å ta vare på eit representativt utval av norsk natur

Ta vare på trua natur

Dekke manglane i eksisterande verneområde

Danne robuste økologiske nettverk

Gjere norsk natur meir robust mot klimaendringar

Samarbeid med kommunane

Oppdrag 9. november 2021

Tett dialog før oppstart av verneplanprosessar

Avklare kva område og areal som er aktuelle å ta med

Foreslå andre eller alternative areal i tilknytning til dei aktuelle områda, sikre variasjon i livsmiljø frå fjord til høgfjell

Utgreie nasjonalpark eller landskapsvernområde

Dialog med grunneigarar, natur- og friluftsansjasjonar

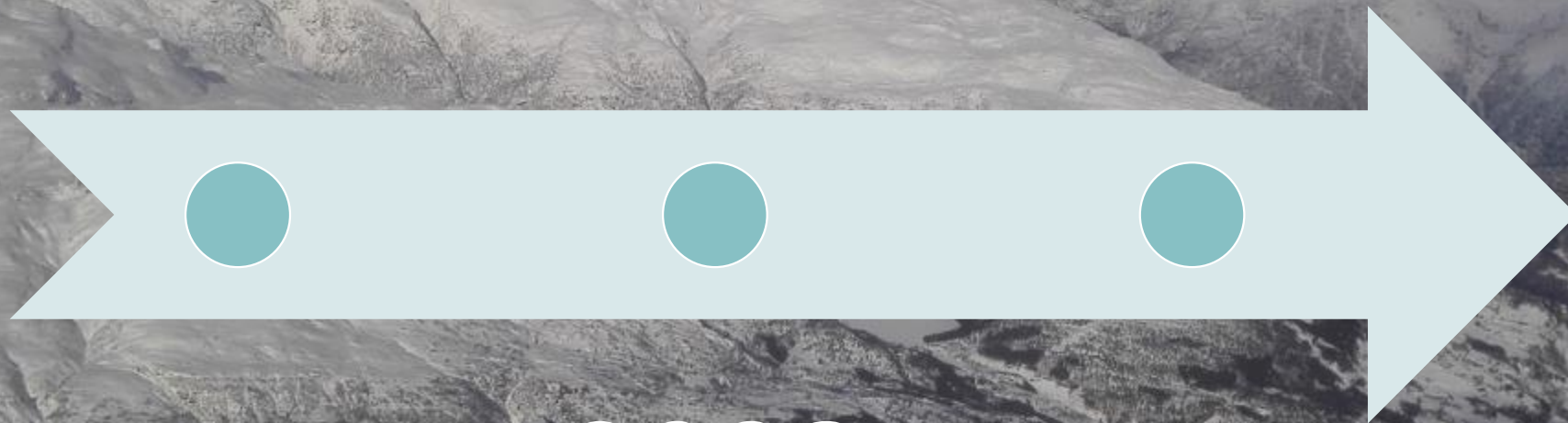
Saksbehandlingsreglane T-2/15 gjeld

Orienterte kommuneleiinga i dei tre kommunena 1. mars 2022

Kommunestyra i Samnanger 7. april, Vaksdal 10. mai og Kvam 24. mai

2022

2024

2023

Steg i verneprosessen

1. Statsforvaltaren får oppdrag fra Miljødirektoratet
2. Orienter kommunar, fylkeskommune, grunneigarar og andre tidleg, avklare lokal aksept
3. Oppstart av verneprosess, med tilhøyrande faglege utgreiingar – godt kunnskapsgrunnlag
4. Oppnemne av rådgjevande utval/referansegruppe
5. Innhente kunnskap, gjennomføre møter og informere
6. Utarbeide verneframlegg til fagleg gjennomgang i Miljødirektoratet
7. Lokal handsaming av verneframlegg. Lokal og sentral høyring i same prosess
8. Oppsummere høyring og sende fagleg tilråding til Miljødirektoratet.
9. Miljødirektoratet sender innstilling til Klima- og miljødepartementet med framlegg til verneforskrift og avgrensing
10. Klima- og miljødepartementet førebur saka for handsaming i regjeringa
11. Kongeleg resolusjon

Erstatningsreglar

Grunnregelen er at dersom **pårekneleg bruk** vert forbode eller hindra som følgje av eit vernevedtak, skal dei tapte rettane erstattast.

Skogbruk er **pårekneleg bruk** som vert forbode i verna skog. Ved frivillig skogvern er prinsippet at det skal vere meir lønsamt for skogeigar å verne skogen enn kva han ville fått ved å hogge den. Dette er sterkt medverkande til at frivillig skogvern fungerer godt.

Dei fleste tradisjonelle driftsformer som **beiting, støling, jakt og fiske vert ikkje regulert** ved vernevedtak. Det er såleis få — kanskje ingen — pårekneleg bruk å erstatte.

Kan staten kjøpe eit verneverdig areal dersom grunneigar vil selge?
Det er i prinsippet mogleg, men svaret er oftast nei

Det er såleis få — kanskje ingen — pårekneleg bruk å erstatte – må kartlegges

Lokal forvaltning av nasjonalparker er viktig

Verneområdestyre forvaltar område på vegne av staten

Sekretærfunksjon for verneområdestyre er lønna av Statsforvaltaren

Drift og tiltak er dekkja av midlar frå Miljødirektoratet

Tiltaksposten kan nyttast til skjøtsel og restaurering

Tilrettelegge for ålmenta dersom tiltaket er i samsvar med verneføremål og besøksstrategi

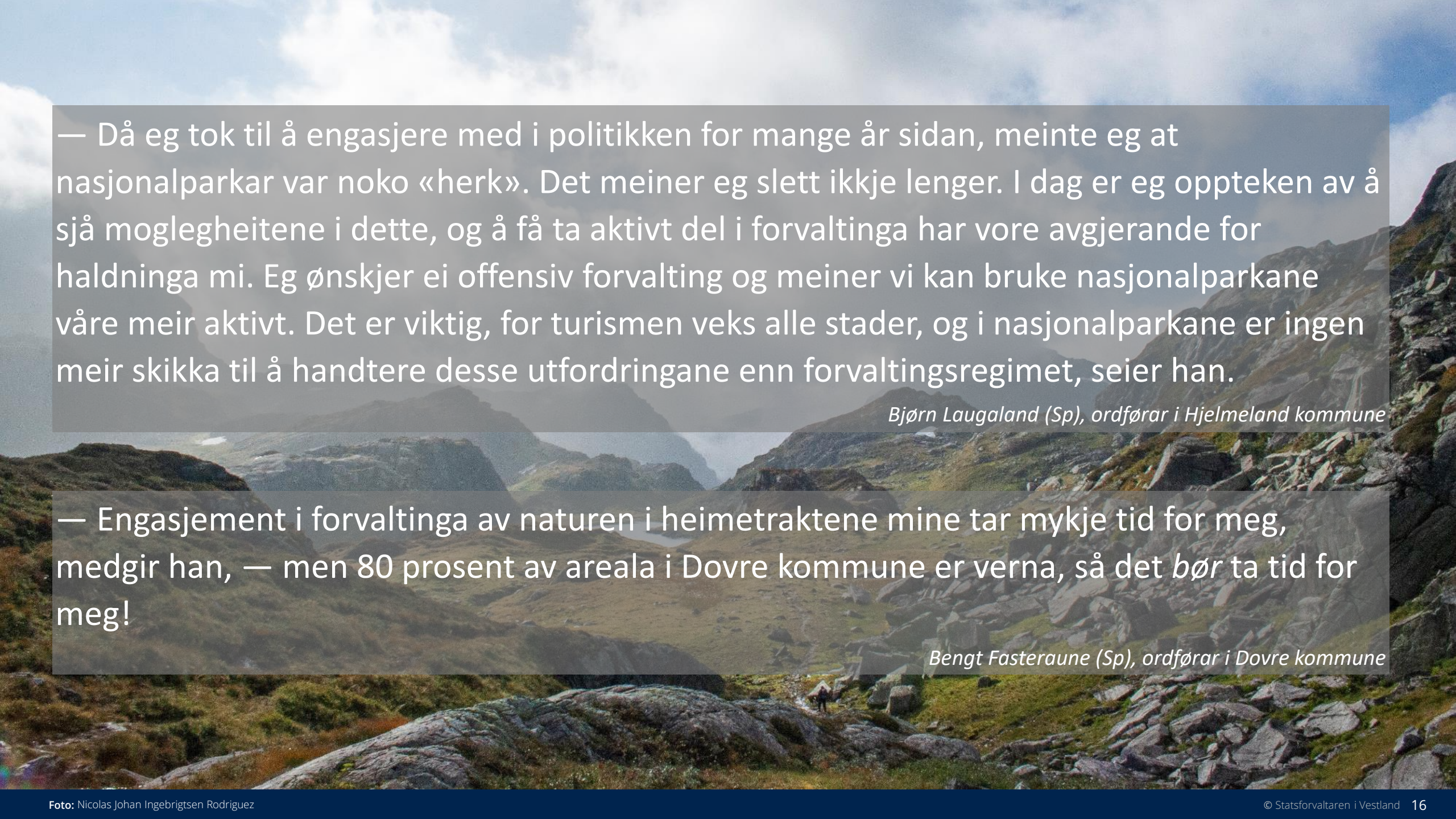
Nasjonalparker og store verneområde i Vestland

Verneområde	Tiltak	Drift	Forvaltingsplan
Breheimen verneområdestyre	800 000		
Folgefonna nasjonalparkstyre	250 000	150 000	600 000
Hardangervidda nasjonalpark	400 000	150 000	175 000
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre	2 000 000	320 000	270 000
Verneområdestyre for Stølsheimen	500 000	180 000	30 000
Nærøyfjorden verneområdestyre	800 000	240 000	150 000
Naustdal-Gjengedal verneområdestyre	500 000	95 000	
Ålfotbreen verneområdestyre	300 000	115 000	
Totalt	5 550 000	1 250 000	1 225 000

Liste over gjennomførte tiltak

- Bruer og stiutbetring
- Sherpatrapper
- Kloppelegging
- Buføringsvegar
- Skjøtselsplanar for stølar
- Fjerning av gran
- Informasjonsskilt
- Parkering og toalett
- Utbetring etter ras
- Skjøtsel av naturtypar
- Bruk av lokale firma og samarbeid med grunneigarar
- Utsiktspunkt
- Universelt utforma sti
- Utarbeide besøksstrategi
- Nettsider

— Då eg tok til å engasjere med i politikken for mange år sidan, meinte eg at nasjonalparkar var noko «herk». Det meiner eg slett ikkje lenger. I dag er eg oppteken av å sjå moglegheitene i dette, og å få ta aktivt del i forvaltinga har vore avgjerande for haldninga mi. Eg ønskjer ei offensiv forvalting og meiner vi kan bruke nasjonalparkane våre meir aktivt. Det er viktig, for turismen veks alle stader, og i nasjonalparkane er ingen meir skikka til å handtere desse utfordringane enn forvaltingsregimet, seier han.

Bjørn Laugaland (Sp), ordførar i Hjelmeland kommune

— Engasjement i forvaltinga av naturen i heimetraktene mine tar mykje tid for meg, medgir han, — men 80 prosent av areala i Dovre kommune er verna, så det *bør* ta tid for meg!

Bengt Fasteraune (Sp), ordførar i Dovre kommune